

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<i>Κατάλογος συγγραφέων</i>	13
<i>Πατριαρχικόν Γράμμα της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου Β΄</i>	17
<i>Πρόλογος του Πρύτανη του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Καθηγητή Μ.-Α. Δημόπουλου</i>	19
<i>Εισαγωγικό σημείωμα του Δημήτρη Καραγιάννη</i>	23
<i>Προλογικό σημείωμα του Επιμελητή της έκδοσης</i>	27
<i>Ευχαριστίες</i>	35

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΘΕΟΛΟΓΙΑ

<i>Σεβ. Ιερόθεος</i>	
1. Οι διαδοχικές κρίσεις θανάτου	39
<i>Σ. Δεσπότης</i>	
2. Ο «συγχρωτισμός με τον Νεκρό» ως μάθημα έρωτα και ζωής . . .	53
<i>π. Β. Θερμός</i>	
3. Θρησκείες και θάνατος: Η δοκιμασία του προσώπου	80
<i>π. Β. Ι. Καλλιακμάνης</i>	
4. Ενώπιον του θανάτου	90
<i>π. Φιλόθεος-Φώτιος Μαρούδας</i>	
5. Το δικαίωμα στην ύπαρξη, μετά θάνατον: Η ολοκαύτωση των νεκρών και μια πρόταση ελπίδας	102

<i>Ε. Μητσοπούλου και Α.-Σ. Αντωνίου</i>	
6. Η ποιμαντική προσέγγιση του θανάτου κατά τον Άγιο Γρηγόριο Νύσσης και η παραμυθία για την απώλεια κατά τον Μέγα Βασίλειο	124
<i>Θ. Ν. Παπαθανασίου</i>	
7. Ο θάνατος στη χριστιανική οπτική	150
<i>Χ. Σταμούλης</i>	
8. Ύλη αδιδάκτα ο θάνατος	163

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

<i>Α.-Σ. Αντωνίου, Β. Αγγέλου και Ευ. Μαρκοπούλου</i>	
9. Αυτοκτονία και εργασία: Μια σκοτεινή πλευρά της σύγχρονης εργασιακής πραγματικότητας	177
<i>Κ. Ακρίβος</i>	
10. Φιλοσοφική σπασμωδία προ του θανάτου	197
<i>Κ. Ζ. Δεληκωσταντής</i>	
11. Ἐπέκεινα τῆς ἀθανασίας τοῦ θανάτου. Στοχαστικές σημειώσεις για τὴν Ἀνάσταση	206
<i>Ι. Ε. Θεοδωρόπουλος</i>	
12. Χρόνος και θάνατος. Μεταξύ γεγονότητας και αποσωμάτωσης	213
<i>Α. Χ. Μαρκοπούλου</i>	
13. Η μελέτη θανάτου ως προϋπόθεση του φιλοσοφικού θεωρείν και του πολιτικού πράττειν στον Πλάτωνα	234
<i>Β. Ε. Πανταζής</i>	
14. «Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω»: Ανθρωπολογική - παιδαγωγική θεώρηση της βιοφιλοσοφικής έννοιας της «αποσωμάτωσης» (Σπουδή στον Ι. Ε. Θεοδωρόπουλο)	252

B. Φανάρας

15. Πανδημία της νόσου COVID-19: Βιοηθικές αρχές και κριτήρια προτεραιότητας στον εμβολιασμό 278

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

A. Αλευριάδου, Σ. Γιαούρη και Α.-Σ. Αντωνίου

16. Η αντίληψη του θανάτου και η διαχείριση του πένθους σε παιδιά και εφήβους με νοητική αναπηρία 295

A.-Σ. Αντωνίου, Ευ. Μαρκοπούλου και Α. Γάκη

17. Η κατανόηση του γεγονότος του θανάτου από τα παιδιά – Τεχνικές διαχείρισης και εκπαίδευση 323

A.-Σ. Αντωνίου, Ό. Κόφα και Σ. Δουλάμη

18. Το παιδί ενώπιον του ενδεχόμενου του θανάτου: Ψυχοκοινωνικές και συναισθηματικές παράμετροι και δυσκολίες 341

A.-Σ. Αντωνίου και Μ. Ντάλλα

19. Παιδικό τραύμα οφειλόμενο σε απώλεια προσφιλούς προσώπου και η χρήση ουσιών ως παραμυθία οδύνης 361

Φ. Ίσαρη και Ε. Θεοδοροπούλου

20. Η συμβολή της ποιοτικής προσέγγισης στην ψυχοκοινωνική έρευνα για τον θάνατο και το πένθος 375

A. Λεονταρή

21. Μετα-τραυματική ανάπτυξη: Η θετική πτυχή της απώλειας . . 389

Αικ. Μητροπούλου και Α.-Σ. Αντωνίου

22. Διαταραχές συνδεόμενες με τον θάνατο αγαπημένου προσώπου 413

Κ. Τόγκας και Γ. Αλεξιάς

23. Ψυχοκοινωνική προσέγγιση ασθενών με καρκίνο πνεύμονα τελικού σταδίου 430

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ - ΝΟΜΙΚΗ

H. Κουτσούκου

24. Το δικαίωμα στη ζωή και στον θάνατο κατά την παιδική ηλικία υπό το πρίσμα του άρθρου 3 της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού: Μια νομική προσέγγιση 455

N. Παπαγεωργίου

25. Ο θάνατος ως κοινωνικό γεγονός: Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις του τέλους της ζωής 473

M. Σαββάκης

26. Περί θανάτου: Μεθοδολογικές προσεγγίσεις των κοινωνικών διαδικασιών του θνήσκειν 493

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

H. Γιούρης

27. Μάριος Χάκκας: Πορτρέτο του θνήσκοντος συγγραφέα 517

Δ. Κόκορης

28. Η παρουσία του θανάτου στη νεοελληνική λογοτεχνία. Συνοπτικό διάγραμμα 540

M. Κουκουνάρας-Λιάγκης

29. Όταν ο θάνατος γίνεται μάθημα, γιορτάζει η ζωή. Η συμβολή της Θρησκευτικής Εκπαίδευσης στη διδασκαλία υπαρκτικών ζητημάτων στο σχολείο 550

E. Τριβιζάς

30. «Ζήσανε αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα». Θάνατος, παιδί και παραμύθι 571